

Priedas Nr. 1
prie Seimo Antikorupcijos komisijos
2012-02-22 posėdžio protokolo

Seimo Antikorupcijos komisijos 2012-02-22 posėdžio stenograma

L. KERNAGIS. Gerbiamieji, emocijas... Dabar mes pasitikrinkime informaciją, kur kalbėsime dėl slaptumo. Matote, mes nežinome, kokią informaciją gausime iš gerbiamojo... Nes šiaip iš esmės ne visi... Riboto naudojimo turi visi? Taip. Gal iš pradžių... O paskui jeigu ką, jeigu sakysite, kad turiu informacijos, tai gal paprašysiu tuos, kurie neturi teisės su ja...

... Čia tokia problemėlė, paskui žmonės kuprą nešios.

L. KERNAGIS. Komisijos sprendimu mes jus ekstra iškviatėme, prieš tai bendravome su ministru R. Palaičiu ir su dviem atleistais FNTT vadovais. Ir čia yra tema, apie kurią mes norėtume su jumis pašnekėti. Gal jūs galite iš savo pusės kaip VSD vadovas nušviesti situaciją, trumpai, apie 10 min. o paskui, aš manau, jūsų lauks klausimai.

J. RAZMA. Dėl vedimo tvarkos, ar nebuvo galimybės pakviesti ir pono R. Vaišnoro.

R. VAIŠNORAS. Aš čia. Galime kartu?

J. RAZMA. Aš tik pasitikslinau. Viskas gerai.

L. KERNAGIS. O gal tikrai, kam čia žmogų laikyti?

R. VAIŠNORAS. Man tas pats, kaip jūs norite.

L. KERNAGIS. Kartu. Aš net nemačiau, kad jis atėjo. Viskas gerai, aš manau, kad reikia kartu. Tai gal pradėkite.

G. GRINA. Pradėsiu nuo tokio bendro, įžanginio pasisakymo. Istorija galbūt prasidėjo, kaip ir matyti, manau visi žino 17 d., mes gavome Generalinės prokuratūros prašymą surinkti informaciją apie šią galimą nutekinimą. Lapkričio 17 d., taip. Mes pradėjome atitinkamus veiksmus, ką mes galime pagal savo įgaliojimus, ir pradėjome darbą. Po to sekė kitas dalykas, iškilo toks natūralus poreikis panaudoti melo detektorių. Tyrimo išeities taškas yra labai paprastas. Tai reiškia mes žinome pradinį objektą – susitikimo ir laiką, ir datą, ir kas tame susitikime buvo, nesunku tai išsiaiškinti. Tiesiog buvo domimasi šitų žmonių veikla. Jeigu vėl toliau dėl pačių tų veiksmų, tai tikrai, kadangi čia yra prokuroro sankcionuoti veiksmai, aš nenorėčiau detalizuoti, juo labiau kad dabar padėtas ikiteisminis tyrimas. Vis tiek čia yra tam tikra atsakomybė. Tačiau iš mūsų pusės, sakykime, grynai iš Valstybės saugumo

departamento pusės, mes galėjome atlikti tokį kaip ir nieko labai neįpareigojantį veiksma – tai patikrinti tuos žmones melo detektoriumi. Čia tiesiog norėčiau paaiškinti Valstybės saugumo departamento įgaliojimus. Valstybės saugumo departamentas negali iškviesti patikrinti melo detektoriumi kitų paslapčių subjektų atstovų. Tai reiškia, kad tik patys subjektai gali leisti arba neleisti jų asmenis tikrinti melo detektoriumi. Tiesiog mes, paprastai šnekant, atlikome labai techninį darbą šioje vietoje. Pirmiausia iniciatyvą parodė generalinis prokuroras, kuris paprašė mūsų patikrinti jo žmones, kurie dalyvavo pasitarime. Ir paskui, labai natūralus dalykas, priėjo eilė ir kitų žmonių, tai reiškia – FNTT žmonių. Mes atlikome šitą darbą. (*Balsai salėje*) Prašau?

J. RAZMA. „Priėjo eilė“ – toks abstraktus pasakymas.

L. KERNAGIS. Su klausimais paskui, gerai.

G. GRINA. Ne, tai čia paprastas pasakymas. Tiesiog vienus patikrinome, paskui kitus patikrinome. Išdava to patikrinimo buvo ta, kad kai jau gavome tuos savo rezultatus, informavome, iš karto kategoriškai galiu pasakyti, Prezidentę, Seimo Pirmininkę, Ministrą Pirmininką, vidaus reikalų ministrą ir ministrę I. Šimonytę, kad šioje istorijoje mes turime asmenų, t. y. klausimų tiems piliečiams.

L. KERNAGIS. Tai maždaug laikas koks buvo?

G. GRINA. Konkrečiai pažyma buvo rašyta gruodžio 28 d. šiems asmenims, valstybės vadovams, sakykime, taip.

L. KERNAGIS. Lapkričio 17 d. įvyko.

G. GRINA. Pradėjome. Nes, matote, tas poligrafo tyrimas yra toks užtrunkantis dalykas. Kadangi tam, kad žmogus būtų tikrinamas poligrafu, reikia laikytis tam tikras sąlygų. Ten to galima, to negalima. Mes labai preciziškai šito dalyko laikomės, nes tai yra toks kaip ir ikiteisminis dalykas, jeigu kur nors padarysi ką nors neteisingai. Taigi iš mūsų pusės viskas buvo labai preciziškai atlikta, nes mes turime praktiką, kokių būna problemų dėl to. Taigi nenorime turėti jokių problemų su tikrinamaisiais piliečiais, todėl viską darome labai preciziškai.

L. KERNAGIS. Tai kelintą gruodžio pateikėte išvadas?

G. GRINA. 28 d. (*Balsas salėje*: „Kada tikrintot?“) Taip, tikrinta, aš dabar datos tiksliai nepasakysiu, bet apie gruodžio vidurį.

R. VAIŠNORAS. Jeigu galiu pridurti. Man atrodo, kad FNTT pareigūnai su išvadomis susipažino gruodžio 19 d. Rodos, kad taip.

L. KERNAGIS. Gruodžio?

G. GRINA. Gruodžio. Tai dar tada prisideda tikrinimo, ką norėjau pasakyti. Gruodžio 30 d. premjeras mane pakvietė tiesiog paaiškinti tyrimo rezultatus ne dviejų žmonių, o visų,

kurie buvo tikrinti. Kadangi toks raštas buvo, kadangi buvo patikrintas žmonių skaičius, vadinasi, 8 žmonės, šitą galima be problemų pasakyti. Pavardžių vėl aš nenoriu minėti, čia viskas yra užfiksuota, bet yra patikrinti 8 žmonės. 6 žmonių buvo teigiamos išvados ir 2 neigiamos. Labai paprastas dalykas. Visiems buvo užduoti vienodi klausimai.

L. KERNAGIS. Visiems vienodi?

G. GRINA. Taip, kitaip tyrimas neturi prasmės. Tada premjerui paaiškinau, kokia yra situacija, kas buvo tirta ir kas buvo ištirta. Tuo reikalas baigėsi.

Dar yra vienas labai svarbus aspektas dėl tyrimo. Pagal įstatymą, jeigu žmogus nesutinka su rezultatu, jis gali persitikrinti.

L. KERNAGIS. O kiek klausimų buvo?

G. GRINA. Dabar aš nepasakysiu. Čia jau reikia detaliau pasižiūrėti. Iš mūsų pusės, mes, žinodami, kad čia yra pakankamai jautrus klausimas, netgi mes patys pasiūlėme tiems žmonėms pasitikrinti kitame subjekte, ne VSD, kad nebūtų taip, kad čia VSD du kartus tyrė ir kažką nori suvalgyti ar dar ką nors panašaus padaryti. Čia irgi buvo tokia dilema, kur tikrintis. Tai mes irgi davėme tokią rekomendaciją, kad, pavyzdžiui, vidaus reikalų ministras neskirtų tikrinimo sau pavaldžiuose padaliniuose. Vadinasi, liko vienintelė institucija, kuri, kaip ir yra, sakykime, nepriklausoma, tai Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas. Tada jau prasidėjo Antrojo departamento epocha, kaip mes sakome. Mes jau nelabai žinome, kaip ten viskas buvo tirta. Tik vieną dalyką noriu pasakyti, kad Antrasis departamentas iš karto mūsų klausė: norint vykdyti tyrimą, reikia susipažinti su medžiaga. Kadangi jie irgi yra operatyvinės veiklos subjektas, tai mes jiems sudarėme sąlygas susipažinti su mūsų turima medžiaga, jie su viskuo susipažino, pasirašė, viskas, kaip priklauso pagal taisykles, ir jie darė savo tyrimus. Ten tie tyrimai, kiek mes žinome, šiek tiek užtruko, kadangi vieni labiau norėjo eiti tikrinti, kiti ne labiau. Ir tiesiog išėjo taip, kad sulaukėme vasario mėnesio. Vėlgi, kai tyrimai buvo baigti, tai mes dar kartą pasiūlėme vidaus reikalų ministrui priimti kažkokį sprendimą šiuo klausimu, nes taip ilgai situacija negali tęstis. Arba tokį, arba kitokį sprendimą. Iš mūsų pusės tai situacija daugmaž išlieka, kas aišku, kas neaišku.

Vėlgi, ką norėčiau pasakyti. Šių tyrimų tikslas yra informacijos rinkimas. Mes nedarėme šito veiksmo, ten kokio nors nusikalstamo tyrimo proceso ar dar ko nors, nes galų gale tai yra nebe mūsų atsakomybė. Tiesiog mes norėjome surinkti kuo daugiau informacijos, kad, esant reikalui, prokuratūrai būtų lengviau dirbti, kad turėtų kažkokį pagrindą. Nes tikrai buvo nauja kažkokia situacija. Jeigu trumpai.

L. KERNAGIS. Gal papildyti ką nors?

R. VAIŠNORAS. Nežinau. Nebent klausimų.

L. KERNAGIS. Tada klausimus pradėdame nuo K. Komsio.

K. KOMSKIS. Klausimai ir direktoriui, ir, aišku, pavaduotojui. Vis tiek, dėl ko buvo pasirinktas Gailius, nors nedalyvavo tame pasitarime, ir, aišku, ar ta pažyma, kurią pasirašė jūsų pavaduotojas, ar buvo remtasi tik poligrafu, ar dar ir buvo kita visa informacija? Nes, kaip mums pateikė informaciją vidaus reikalų ministras, kad jūs rekomendavote jiems atimti teisę dirbti su slapta informacija?

R. VAIŠNORAS. Aš galiu pradėti atsakinėti į klausimus. Kodėl buvo pasirinktas Gailius? Kiti pareigūnai, tie, kurie buvo FNTT pareigūnai, ir pats Gailius pačioje pradžioje sakė, kad jie grįžę iš karto iš prokuratūros, kur dalyvavo pasitarime, nuėjo pas savo viršininką ir savo viršininkui papasakojo, kokia yra situacija.

K. KOMSKIS. Pas generalinį prokurorą ir pavaduotojas dalyvavo, gal irgi pasisakė. Ar mes to užklausėme?

R. VAIŠNORAS. Be abejo, pasisakė.

K. KOMSKIS. Tai irgi gal tada reikėjo ir generalinį prokurorą klausti?

R. VAIŠNORAS. Šiaip, kiek aš žinau, generalinis prokuroras irgi tokį norą turėjo – eiti pasitikrinti. Manau, jeigu jam bus pasiūlyta, jis tikrai sutiks. Aš nemanau... (*Balsai salėje*) Ne, dėl generalinio prokuroro tikrai pas mus to nėra. Aš tik noriu pasakyti, kad buvo... (*Balsai salėje*) Tai aš neatsakiau. Dabar dėl rašto, žinot, tikrai ne aš pasirašinėjau. Čia klausimas ne man. Ne aš pavadavau direktorių.

G. GRINA. Aš galiu paaiškinti, čia labai paprastas paaiškinimas. Dėl pasirašinėjimo čia irgi nėra jokios mistikos, tiesiog, kaip jūs tikriausiai visi žinote, aš šiemet pirmininkauju NATO žvalgybos komitetui, aš faktiškai kas antrą dieną nebūnu tarnyboje. Tai tiesiog statistiškai taip įvyko, kad pasirašė pavaduotojas A. Kunigėlis. O rašto esmė buvo labai paprasta, kad mes siūlėme ministrui priimti sprendimą. Mes neteikėme atimti... (*Balsas salėje: „Dėl poligrafo?“*) Taip. (*Balsas salėje: „Ten kitos informacijos nebuvo?“*) Mes ten neteikėme kitos informacijos. (*Triukšmas salėje*)

A. STANCIKIENĖ. Aš tai norėjau paklausti, ką reiškia – VRM ministrui pasiūlėme priimti vienokį ar kitokį sprendimą? Vadinasi, ministras galėjo priimti ir kitokį sprendimą, ta prasme, nepanaikinti teisės dirbti su slapta informacija ir t. t.?

G. GRINA. Čia galbūt taip būtų.

R. J. DAGYS. Noriu patikslinti iš karto, kadangi buvo sakyta, kai yra atviras teikimas, kad reikia, jūs teikiate, tokiu atveju turėtų būti panaikinta... iš karto atimta teisė į procesą, o čia yra tik kaip kažkokia kitokia forma. (*Balsai salėje*) Tai čia kokia forma buvo pateikta?

G. GRINA. Paaiškinčiau taip. Mes paprastai niekada nesiūlome subjektams atimti leidimų. Mūsų darbas yra žmones patikrinti. O subjektais pasitiki pagal šitą medžiagą ar nepasitiki, čia yra subjektų reikalai. Kaip aš jau kažkur minėjau, kad jeigu būtų valstybės

saugume tokia situacija su kažkokiu žmogumi, tai tas žmogus jau seniai būtų nedirbęs departamente.

P. GRAŽULIS. Ar galima labai trumpai?

L. KERNAGIS. Petrai, iš eilės.

S. BUCEVIČIUS. Aš noriu vienaip ar kitaip kaip atsakingų žmonių paklausti. Kada mes turėjome šiandien atleistusius FNTT vadovus po pasitarimo 14 d., kurie prokuratūroje buvo... vienoks ar kitoks... informacija paviešinta dėl „Snoro“ įvykių, kad faktai darosi tokie, kad reikia priiminėti sprendimus, ir tą dieną buvo lyg ir informacija nutekinta. Kitą dieną visi jie vėl buvo susėdę prie apskrito stalo ir buvę FNTT vadovai buvo apkaltinti prokuratūros darbuotojų, kad jie nutekino tą informaciją. Tada FNTT pavaduotojas pats savo noru prašė, kad mes poligrafo nenaudotume ir t. t., karštomis pėdomis atlikti tyrimą ir išsiaiškinti ikiteisminį tyrimą, kas iš mūsų tarpo nutekino tą informaciją. Jūsų požiūris į jo sprendimą. Jis pats savo noru teikė, kad karštomis pėdomis būtų atliktas ikiteisminis tyrimas?

G. GRINA. Pirmas dalykas, aš nežinau tų dalykų, kas ten prokuratūroje ką sprendė ar kas ten ką darė. (*Balsai salėje*)

S. BUCEVIČIUS. Jeigu popieriai tokie buvo ir patvirtins prokuratūros darbuotojai, kodėl tai nebuvo atlikta, o nueita poligrafo kaip papildomo...

G. GRINA. Matote, mes tikrai stengiamės nevertinti procesų nusikalstamos veiklos požymių. Mūsų departamento interesas yra surinkti maksimalią informaciją, kas vyksta. O ten nusikaltimai, nenusikaltimai – yra teisėsaugos institucijos ir jos tegul aiškinasi.

S. BUCEVIČIUS. Aš dar tik trumpai noriu paklausti. Na, vienaip ar kitaip jūsų, kaip Saugumo departamento, tie, kurie galėjo atlikti, tai tie žmonės, kurie išėjo, tiek prokurorai, tiek FNTT darbuotojai, jų telefonai ir t. t., ką jie darė per tą laikotarpį, 2–3 valandų laikotarpį. Ikiteisminis tyrimas būtų per dvi dienas pabaigtas, jeigu būtų jūsų, aš taip sakau, paprašę tos medžiagos, iš kurio telefono ir iš kurio ūkio subjekto buvo nutekintas informacija.

G. GRINA. Matot, kas galėjo paprašyti, aš nežinau, kas ką galėjo paprašyti. Aš galiu tik pasakyti, ką mes darėme, kai mes pradėjome ką nors daryti. O kas galėjo ką daryti, tai aš tikrai negaliu pasakyti. Aš žinau, ką mes darėme, negaliu pasakyti, ką kiti darė.

L. KERNAGIS. Gerbiamas direktoriau, klausantis jūsų... Mes prieš tai turėjome ministrą R. Palaitį, tai jis sakė, kad faktiškai visi klausimai turi būti adresuoti saugumui. Dabar kalbėdami su jumis mes supratome, kad mes tų klausimų negausime, nes jie kažkur per vidurį nuskęsta tie klausimai. Dabar, aš manyčiau, ko gero, daugelis klausimų bus iš tų, kurie buvo užduoti Palaičiui, bet mes jų negavome. Rimantai.

R. J. DAGYS. Ne visai, bet panašiai. Iš tikrųjų ministras taip ir kreipė, kad visi atsakymai jūsų turėtų būti, bet klausimas mano būtų vėl dėl technikos, kadangi čia irgi buvo

su tais poligrafais, nes visą laiką remiasi. Norėčiau pasitikslinti. Buvo pasakyta čia mums besiaiškinant, kad teismas nepripažįsta VSD ir KAM poligrafų, jeigu būna tikrai tų techninių priemonių, kurias turi patys, Vidaus reikalų ministerija. Ar iš tikrųjų taip? Ir kitas klausimas susijęs. Tas klausimynas, kuris buvo VSD ir KAM daromas, ar jis toks pat, ar ten skirtingi dalykai, klausimai buvo užduoti? Nes kokios ten tos priežastys buvo? Kiek jums yra žinoma?

G. GRINA. Gal pirmiausia tada... Nežinau, nuo ko pradėti. Nuo klausimyno gal, čia paskutinis. Su klausimynu yra labai paprasta. Mes turime savo klausimyną. Buvo pirminė informacija ir buvo sudaromi klausimynai pagal informaciją. Antrasis departamentas irgi darėsi klausimynus, perskaitęs tą pradinę informaciją, nes kitos informacijos nėra tiesiog, yra tokia, kokia yra. Tai kokius klausimus jie klausė, aš dabar tikrai negaliu pasakyti, jie patys galėtų pasakyti. Normaliai galvojant, klausimai daugmaž turėtų būti panašūs, ten paklausimo kampas galbūt gali skirtis kažkiek, bet čia mes Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete šiek tiek kalbėjome šituo klausimu. Tokio pobūdžio klausimai, poligrafininkų vertinimu, yra gana paprastoki. Sakykim, tiek VSD poligrafininkai, tiek Antrojo departamento poligrafininkai yra mokomi sudėtingesnius klausimus aiškintis, tai yra dvigubus agentus išsiaiškinti, nes žvalgybos institucijose tas svarbu, o ne tai, kas policijai svarbu. Tai čia toks apklausinėjimas buvo iš principo visiškai nesudėtingas.

R. J. DAGYS. Bet teisine prasme kuris galiojantis būtų, jeigu teisme būtų tas klausimas?

G. GRINA. Dėl poligrafo teisinio vertinimo tai mes visą laiką traktuojame, kad jis tokios teisinės galios kaip ir neturi. Paprastai kiek mes turim praktikos dėl leidimų išdavimo, tai mes niekada nesakome, kad va, poligrafui žmogus meluoja, todėl jis kaltas. Kaip ir Palaičiui minėjau, mūsų tikslas nenustatyti kaltas žmogus ar nekaltas, bet ar žmogus meluoja, ar žmogus ką nors slepia. Daugiau mes nieko negalime nustatyti, nes poligrafas mašina yra, jie nieko daugiau nepasakys.

L. KERNAGIS. Petrai, prašom.

P. GRAŽULIS. Gerbiamas vadove, norėjau jūsų paklausti. Čia lankydamasis vidaus reikalų ministras aiškiai pasakė mūsų komisijai, kad VSD pradėjo ikiteisminį tyrimą.

G. GRINA. Ne, ne...

P. GRAŽULIS. Na, žodį „tyrimą“, kad buvo pradėtas tyrimas, nors ikiteisminio tyrimo neturi teisės dabar VSD pradėti. Tai ar toks tyrimas, ar ikiteisminis, ar tyrimas buvo pradėtas ir ar to tyrimo medžiaga, kurioje ministras, pakartojau jo žodžius, pasakė, kad buvo reikalaujama jūsų institucijos vidaus reikalų ministrą nedelsiant imtis konkrečių priemonių prieš tuos pareigūnus, kad būtų atimta iš jų teisė dirbti su slapta informacija? Tai yra prieš Gailių ir prieš jo pavaduotoją.

G. GRINA. Į pirmą dalį gal taip atsakyčiau. Tai teisingai, mes jokių ikiteisminių tyrimų nedarome, mes ne teisėsaugos institucija. Mūsų buvo paprašyta iš prokuratūros lapkričio 17 d. surinkti visą įmanomą informaciją pagal mūsų galimybes. Ir mes dirbome. Labai paprasta istorija.

L. KERNAGIS. Ar ministro buvo iniciatyva tas pažymas gauti ar ne, ar tai buvo jūsų iniciatyva? Mes iš ministro gavome informaciją, kad iniciatyva buvo jūsų.

P. GRAŽULIS. Ar jūs raštu prašėte vidaus reikalų ministro, kad tučtuojau iš Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos vadovo ir jo pavaduotojo būtų atimta teisė dirbti su slapta informacija?

G. GRINA. Mes nesakėme, kad turi būti atimta teisė, mes sakėme, kad ministras privalo skubiai priimti sprendimą. Nes mums įdomu... (*Replika iš salės: „Na, tai nekreiptų dėmesio...“*) Taip, taip, taip ir būna. Čia mums yra standartinė situacija, nes subjektai, kiek esu KAM dirbęs, yra ta pati situacija, ministras gali priimti kitokį sprendimą. Jeigu jis mano, kad šitas žmogus nieko blogo negali daryti, tai...

P. GRAŽULIS. Tai dar tikslesnis klausimas. Jūsų manymu, jie jūsų, jau ne ministro, manymu, jie turėjo būti nušalinti nuo tų pareigų? Ar jie melavo, ar nemelavo?

G. GRINA. Vėlgi žvalgybos bendruomenėje, jeigu yra abejonių, tai žmogus dirbti negali. Čia mūsų toks principas. Aš nežinau, koks yra vidaus sistemoje.

S. BUCEVIČIUS. Aš labai atsiprašau visų. O kad mes mažiau interpretuotume tą pažymą, apie ką R. Palaitis ir apie ką jūs kalbat, gal mes galime pamatyti tą pažymą, jeigu ten yra tik apie tai, ką jūs kalbat, ir daugiau nieko. Ar galima pamatyti?

L. KERNAGIS. Ar jis yra su kokia nors viza „ypatingai slaptai“?

G. GRINA. Ne, jis yra KS, man atrodo.

L. KERNAGIS. YSS, mums sakė R. Palaitis, kad (...).

A. STANCIKIENĖ. Galime pamatyti?

G. GRINA. Aš dabar dar vieną dalyką paaiškinsiu. Kodėl mes dedame grifas? Vienas labai svarbus principas žvalgyboje yra saugoti asmens duomenis. Visur mes kartais net primename, kad atkreipiame dėmesį, kad tai yra asmens duomenų klausimas ir negalima nei pavardžių minėti, nes tai yra žmogaus garbės reikalas. Dabar žmogus ištirtas poligrafu ir dabar visi sako: jis blogas ar jis geras. Tai koks kieno reikalas? (*Balsai salėje*) Čia ne mūsų reikalas.

S. BUCEVIČIUS. Juo blogiau tiems žmonėms, kurie šiandien spaudoje paminėti...

... Ar turi prasmės, kai spaudoje jau...

A. STANCIKIENĖ. Aš suprantu, kad mes su tuo raštu galėsime susipažinti, tie, kurie turime...

G. GRINA. Atvirai pasakysiu, ten nelabai net yra su kuo susipažinti, ten buvo tiesiog pasiūlymas...

L. KERNAGIS. Palaukite, aš nieko nesuprantu, mums ministras R. Palaitis sakė, kad, remiantis tuo raštu, tie piliečiai buvo...

A. STANCIKIENĖ. Ne, jis dar daugiau pasakė...

L. KERNAGIS. Įsijunkite mikrofoną!

A. STANCIKIENĖ. Ministras daugiau pasakė. Jis mums pacitavo įstatymą ir pasakė, kad, įvertinant tyrimo poligrafu rezultatus ir visą turimą medžiagą, visas aplinkybes ir aplinką. Kai mes paklausėme, kur ta visa kita medžiaga, pasakė, kad tai yra jūsų pateikta medžiaga toje pažymoje. Bet aš dabar norėčiau užduoti jums kitą klausimą, gerbiamasis Grina. Palauk, palauk. Tai sakė, kad galime susipažinti, tai viskas aišku.

A. BILOTAITĖ. Ar tikrai yra informacija tik tokia, kas buvo to tyrimo metu nustatyta, ir viskas?

G. GRINA. Taip.

A. BILOTAITĖ. Daugiau jokios pozicijos...

G. GRINA. Sakiau, kad pažymų nerašėme...

A. STANCIKIENĖ. Gerbiamas Grina, aš norėčiau jūsų paklausti kitą klausimą. Aš norėčiau jūsų paklausti. Mes išsiaiškinome, kad 17 d., apie 17 d., gerbiamam jūsų pavaduotojui Vaišnorui tas pats Giržadas buvo pateikęs FNTT versijas apie informacijos dėl banko „Snoras“ nutekimą. Mane domina keli klausimai, su tuo susiję. Ar jums ta informacija buvo žinoma? Ir antras dalykas, ar toje informacijoje įvardinti asmenys buvo tikrinti poligrafu ir ar kaip nors buvo rinkti duomenys Generalinei prokuratūrai apie tuos asmenis, kuriuos galimai, taip sakant, pateikė Vaišnorui FNTT pareigūnai?

R. VAIŠNORAS. Aš galiu atsakyti. Tai buvo ne 17 d., tai buvo 16 d. vakare, jie tą pateikė. Aišku, informacija buvo visa nustatyta tvarka įforminta ir buvo tikrinama dėl tų žmonių, kas buvo įvardyta, ir dėl visų kitų aplinkybių.

A. STANCIKIENĖ. Tai jie tarp tų 8 asmenų, tikrintų poligrafu, yra?

R. VAIŠNORAS. Yra.

A. STANCIKIENĖ. Yra tarp tų 8 asmenų. O aš norėjau paklausti, kodėl tik tie 8 asmenys buvo tikrinti poligrafu? Neskubėkit, gerai, nes, pavyzdžiui, FNTT, kai grįžo V. Giržadas ten su tuo kitu, nežinau, pareigūnu, tai aš supratau, kad pasitarimas įvyko pas poną V. Gailių. Buvo pakviesta labai nemažai žmonių. Ten ir iš jų kitų tarnybų, ir t. t., analitinių... Tai kodėl... (*Balsai salėje*) Tai palaukit, palaukit! Tai kodėl buvo tirti tik tai 8 žmonės, tarp jų... Ar pagal gražias akis, ar pagal... struktūrą? Kaip jūs atrenkat žmones?

R. VAIŠNORAS. Gal leisit, aš atsakysiu. Aš pats kalbėjau su ponu V. Gailium ir ponas V. Gailius paaiškino, kaip viskas vyko po to, kai žmonės grįžo iš pasitarimo, kad pas jį atėjo du žmonės ir po to pakvietė dar vieną žmogų, kuris yra jų analitikas ir su kuriuo jie aptarė. Ir tai yra keturi asmenys. Viskas. Jis man aiškino apie keturis asmenis. Apie daugiau asmenų, kad kažkas tą dieną žinojo kažką... (*Balsai salėje*) Taip, kad tą dieną daugiau...

K. KOMSKIS. O kodėl kitų niekas netyrė?

R. VAIŠNORAS. Kaip tai? (*Balsai salėje*) O kas jums sakė, kad netyrė? (*Balsai salėje*) Visi žmonės, kurie buvo pasitarime arba kuriems... mums buvo žinoma, kuriems galėjo būti žinoma apie tą informaciją, kas ten buvo šnekama, visi buvo patikrinti pas mus poligrafu.

V. VALKIŪNAS. O, sakykit, garso įrašas buvo daromas? Ir galbūt techniniai darbuotojai... pas mus sėdi techniniai darbuotojai, juos irgi reikėtų tikrinti paskui.

R. VAIŠNORAS. Žinot, mes tame pasitarime... bent jau kiek mums žinoma, nedalyvavo jokie techniniai darbuotojai, o dalyvavo prokurorai ir FNTT pareigūnai, o ponas V. Gailius sakė, kad jo kabinete buvo keturi žmonės, su kuriais ir buvo aptarinėjama, kas vyko prokuratūroje.

L. KERNAGIS. O įrašomi buvo, nebuvo?

R. VAIŠNORAS. Jeigu kažkas būtų įrašinėta, tai būtų gal net ir paprasčiau žiūrėti, kas ką dėliojo. Mums apie tai nežinoma. Tos informacijos nėra.

K. KOMSKIS. Taip sakant, kaip tai blondinei, man vis vien dar vieną dalyką tokią pamėginkit išaiškinti. Sakykim, aišku, politikams nėra tokie keliama dideli reikalavimai, bet po tokių poligrafų patikrinimų, sakykit, ar būtų duodamos pažymos dirbti su slapta, su visiškai slapta politikams? Ar duotumėt pažymą, kad galėtų dirbti, ar negalėtumėt?

G. GRINA. Politikams? (*Balsai salėje, kalba visi kartu*) Atsakymas būtų toks segmentiškas. Kaip jau užsiminiau, gal žvalgybos institucijose, tai automatiškai ne.

K. KOMSKIS. Taip, aš supratau.

G. GRINA. Kitose institucijose yra subjekto diskrecijos reikalas, nes būna įvairių dalykų: vieni ten su pinigais ką nors daro, kiti narkotikus vartoja. Įvairių būdų, kiek žmonių, tiek atvejų. Ir kiekvienas vadovas priima atitinkamą sprendimą, ką su tuo žmogum daryti.

V. VALKIŪNAS. Dabar kitas klausimas: kurie visiškai slapta, mes dabar galėtume dirbti žvalgyboj? (*Balsai salėje, kalba visi kartu*) (*Triukšmas salėje*)

L. KERNAGIS. Aš norėjau paklausti. Jūsų paties nuomone, kaip galima vertinti poligrafo patikimumą? Kaip vertina Lietuvoje?

G. GRINA. Dėl patikimumo. Manau, kad mūsų tyrėjai (čia galiu už abu departamentus pakalbėti) pakankamai kvalifikuoti yra dėl vienos paprastos dalies – kad visi tyrėjai

turi sertifikatus. Ir ne šiaip sau sertifikatus, čia kaip vidaus reikalai daro, faktiškai visi žmonės apmokyti Amerikoje abiejuose departamentuose. Kitas dalykas, jie periodiškai turi tuos sertifikatus atnaujinti. Praeina ten, aš dabar nepasakysiu, koks laikas – ar dveji metai, jie periodiškai turi atnaujinti tuos sertifikatus, juos pastoviai pertikrina, ar jie dar išlaiko kvalifikaciją.

L. KERNAGIS. Gerai. Sakysit, ar negalima tendencingai suformuluoti klausimus taip, kad nekaltas asmuo taptų kaltu?

K. KOMSKIS. Prie to paties. Juk vienas jūsų ir dėl V. Gailiaus... skyrėsi tenai praktiškai rezultatai...

G. GRINA. Kiek aš žinau... Negaliu sakyti, kad labai žinau, bet, žinau, V. Gailiaus rezultatai... kažkaip ten nėra skirtumo, yra tiktai... Tai yra ne dėl V. Gailiaus, dėl V. Giržado. O dėl V. Gailiaus yra skirtumų. Bet čia irgi galima žiūrėti, ar viskas paklausta buvo, nes, matot, galima atsakyti į šimtą klausimų ir poligrafas nereaguoja, jeigu tu viską atsakinėjai teisingai. Ten klausimų gali kiek nori užduoti, nes... Aš jums pasakysiu pavyzdį, kaip yra patikrinamas žmogus. Kai tu atsisėdi tikrintis, tau liepia meluoti gimimo datą. Sako, sakyk neteisingą datą. Pasakai, ir pfit...

A. BILOTAITĖ. ...klausimai yra daromi. Bet dabar žiūrėkit, buvo pas mus atvykęs ministras. Jisai argumentavo taip... Rezultatai. Kaip pagrindas, kodėl buvo tuo žmogum nepasitikėta, tai buvo tai, kad, nepaisant to, kad vienas tyrimas rodė viena, o antras tyrimas parodė, jog tas žmogus kaip ir teisybę sako, tai buvo pretekstas sakyti, kad klausimai skirtingi ir tas tyrimas yra, nežinau, kaip pagrindas pareikšti nepasitikėjimą. Tai kaip dabar čia, aš nežinau. ...kodėl dar nesuderinama? Aš suprantu, kad turėjo jūsų departamentas, ar ne, Saugumo departamentas, taip pat kita institucija, kuri taip pat atliko tą tyrimą, tam, kad žmogus... Kaip suprantu, jeigu yra kaltas, jisai nesutinka su rezultatais, jisai gali reikalauti dar vieno patikrinimo.

G. GRINA. Taip.

A. BILOTAITĖ. Tai turėtų būti koordinuojami veiksmai, klausimai kažkaip tai, nes paskui galima tiesiog vėl sakyti, kad čia mes nepasitikime, kad čia neteisingi rezultatai, ne tokie klausimai suformuoti? Kaip dabar čia suprasti?

V. VALKIŪNAS. Nukentės žmonės.

G. GRINA. Dėl koordinavimo. Tai minėjau, kad Antrojo departamento tyrėjai buvo atvažiavę pas mus į departamentą, susipažino su visa medžiaga. Ten vėlgi, paprastai sakant, nelabai yra kažką ten ir aiškintis. Šitie tyrimai būtent šituo atveju yra tikrai pakankamai paprasti, nes čia reikia atsakyti į du, tris, keturis klausimus. Normaliai tyrimo klausimų būna labai daug, o čia tiesiog labai ribotas skaičius klausimų, ir kaip klausiama, taip... O kitas

dalykas dėl... kaip ministrui išspręsti. Tai, vėlgi iš mūsų pusės žiūrint, mes visą laiką žiūrime iš maksimalistinės pozicijos – kaip *blogiečiai*. Vėlgi subjektas pats sprendžia, kiek jisai gali nuleisti tą kartelę dėl savo žmonių, nes čia yra jo žmonės, jo pavaldiniai. (*Balsai salėje*)

R. J. DAGYS. Norėčiau jūsų patikslinimo dėl to poligrafo. Vis tiek poligrafas, bet kuris poligrafas yra tikimybinis dalykas. Ten šimtaprocentinio atsakymo negali būti garantuotas... Jūs sakėt, jūsų tarnyboj tai būtų pakankama priežastis, bet turbūt irgi turbūt nėra pakankamas... žmogus turi teisę, kaip sakoma, į gynybą, apsigynimą tarnybinių tyrimų būdu arba panašiai. Kokia yra praktika, kokia turėtų būti praktika vis dėlto to tarnybinio... sakykim, jeigu žmogus kvestionuoja poligrafo reikalavimus? Tarnybinis patikrinimas ar kas ... kaip turėtų būti, nes vis tiek tikimybė visą laiką egzistuoja, kad galbūt kad ir pats geriausias tyrėjas gali suklysti. Galų gale ir pats tyrėjas gali kur nors turėti tam tikrų interesų.

... Ir tyrėjai, ir teismai? (*Balsai salėje*)

G. GRINA. Tvarka yra tokia, kad pirmiausia tai tie klausimai, kurie ištiriami poligrafu, yra paskui dar patikrinami (vėlgi aš kalbu apie mūsų žvalgybos tarnybas) faktologiskai, bet vėlgi tai nėra jokie ten ikiteisminiai tyrimai, nes mes tikriname savo žmones. Mes turime teisę juos tikrinti skersai, išilgai, žodžiu... Patikriname faktus, nes čia kalba eina apie žmogaus gyvenimą ir likimą. Čia yra tam tikra atsakomybė. Čia ne šiaip sau – patikrino, ir viskas. Už tai mes visą laiką sakom, kad poligrafo tyrimas yra informacinis įrankis. Jis nesako – žmogus kaltas, nekaltas. Mes renkam informaciją. Nes vėlgi grįžtant prie tų tiriamųjų. Jeigu žmogus nieko nežino, tai mes jį labai greit iš kėdės paleidžiam, nes nėra ko laiką gaišti. Ten iš karto matosi.

... Gerai. Aš... (*Balsai salėje*)

G. GRINA. Mes parašėm, kad jam, kaip subjektui, reikia apsispręsti tai, ką jis daro su tais žmonėmis.

E. JONYLA. Aš vis tiktai norėjau paklausti. Jūs dabar apie tyrimus kalbate, bet įsivaizduoju, tie tyrimai yra slapti. Kaip jie galėjo patekti už 15 minučių po patikrinimo, kaip jie galėjo patekti į viešąją erdvę, nes ten irgi žmonės pasirašo, aš įsivaizduoju? Kaip dabar ... motyvai jų sako... mes sužinojom po savo patikrinimo 15 minučių praėjus po to. Ar čia iš tikrųjų taip yra?

... Ar taip nebuvo?

G. GRINA. Gal aš šiek tiek bendrybiškai pasakysiu, gal pavaduotojas papildys paskui. Tiesą pasakius, tai ta institucija, kuri nori įrodyti, kad žmogus kaltas (aš čia taip teoriškai kalbu), jai nėra jokio intereso viešinti šitą informaciją, nes institucija visą laiką žino, kad eis į teismą. Paprastai...

J. RAZMA. Nebūtinai visi politikai labai protingi...

G. GRINA. Taip. Žodžiu, paprastai besiginanti pusė imasi tam tikrų priemonių. Dabar nežinau, nebent dėl konkretaus atvejo... (*Balsai salėje*)

L. KERNAGIS. Po 15 minučių informacija išėjo į viešumą.

R. VAIŠNORAS. Sakykite, o kur yra pasakyta, na, kur yra patvirtinta, kad tai buvo? (*Balsai salėje*)

E. JONYLA. ...šiandien mums buvo pateikta... tie patys... ir sėdėjo, ir kalbėjo apie tai, jie patys net nežinojo, po 15 minučių atėjo... žiniasklaida... (*Keliese kalba kartu*) Taip, ir sako, mes iš žiniasklaidos, todėl norime jus ir paklausti. Jeigu to nebuvo, vadinasi... (*Balsai salėje*) ... meluoja.

L. KERNAGIS. Kaip nutekėjo informacija iš jūsų... (*Balsai salėje*)

A. STANCIKIENĖ. ...Ne jie vykdė... KAM'e... Jūs ne tam klausimus adresuojate, gerbiamasis Jonyla. Ne jie vykdė, ne jie gali atsakyti... (*Balsai salėje*)

G. GRINA. Mes negalime pasakyti, kas KAM'e kada ten kokį tyrimą vykdė, tiksliau, Antrajame departamente. (*Balsai salėje*) Ką aš noriu pasakyti? Mums tikrai pakankamai įdomu sekti šitą procesą, kas, kada ten, kur, ką nutekino, tiesiog iš įdomumo, nes yra rimtas klausimas. Kiekviena institucija turi dirbti rimtai. (*Balsai salėje*)

L. KERNAGIS. Jurgi...

J. RAZMA. Mano klausimas gal reikalaus šiek tiek ilgesnio vadovo atsakymo, nes jūs čia atėjęs taip atsipalaidavęs, buitiškai papasakojote tą visą situaciją. Aš vis dėlto manyčiau, jeigu mes atliekame tokį formalų, rimtą tyrimą, tai vis dėlto norėtusi labai tikslaus jūsų visų formalų veiksmų įvardijimo. Kas raštu, kuo kreipėsi, ką jūs raštu atsakėte, kas žodžiu kreipėsi, kokių bendrai buvo kontaktų su politikais per visą tą laikotarpį? Aš pabrėžčiau, būtent su politikais. Ką jūs sprendėte operatyviniu lygiu sprendėte, tai čia gal mums ir nebūtina žinoti, kaip tą informaciją rinkote, bet kadangi mes daugiau tiriamo santykį su politikais, tai ir dėl paskutinio to jau veiksmo. Aš norėčiau, kad paskui jau baigdami patikslintumėte, ar tas pažymos ar raštų parašymas buvo jūsų pačių iniciatyva, ar ministro prašymu, kad jūs tokį raštą formuluotumėte? Kaip jūs formuluodami integravote į jį Antrojo departamento tyrimų duomenis, nes tai buvo... (*Balsai salėje*) Bet aš sakyčiau, kad taip ne buitiškai, o labai tiksliai, preciziškai išvardintumėte visą veiksmų seką, kuri... (*Balsai salėje*)

K. KOMSKIS... Direktoriau, aš dar vieną norėčiau papildyti klausimą. Ar ta pažyma buvo atiduota tik vidaus reikalų ministrui, ar ir prokuratūrai, kadangi jie prašė jūsų, kad iširtumėte?

G. GRINA . Taip, dabar dėl... (*Balsai salėje*)

J. RAZMA. Norėčiau tiksliai, kad nebuitiškai atsipalaidavus, kas žodžiu, kas raštu ir kas jūsų iniciatyva, kas pavedimai, kur sutikimai ir t. t.

G. GRINA. Mes stengiamės šiuo klausimu būti labai preciziški, registruojame kiekvieną raštuką ir pažymėlę. Kadangi, kaip matome, visą laiką būna kokie nors tyrimai. Taigi seka raštais... yra viskas registruota, pradedant prokuroro kreipimusi, kur, ką mes rašėme, ką darėme, ką siūlėme. Jeigu peršoktume vėl dabar į vasario 14 d...

J. RAZMA. Tai galime pradėti nuo lapkričio 17 d.

G. GRINA. Taip. Tiesą pasakius, tų raštų labai daug ir nebuvo. Aš tiesiog... (*Balsai salėje*) Aš dabar negaliu atmintinai išvardinti šitų raštų. Mes tiesiog jums galime netgi sąrašą padaryti, kokius raštus kada rašėme.

J. RAZMA. Jeigu tą galėtumėte papildyti, kiek buvo dar žodinių prašymų, kur nėra raštų, bet, sakykim, ministras paskambina ir sako, duokime man išvadas. (*Balsas salėje: „Ar susitikę buvot?...“*) Kur buvo dar be raštų, kur iš tikrųjų būtų gal tiksliau, jeigu taip atsiųstumėte mums tą informaciją apie visą susirašinėjimo seką. Na, o kiek dar buvo žodinių, kur nebus jūsų ten fiksuota.

G. GRINA. Žodiniai pokalbiai... jeigu ir buvo tokie, tas žodinis pokalbis, čia daug tų pokalbių būna. Bet yra mintis kokia? Mūsų poziciją visą laiką buvo tokia nuo pat gruodžio pabaigos, kad šitame reikale turi būti padarytas sprendimas.

J. RAZMA. Ne, palaukite, jūs atsakykite konkrečiai. Toj temoj dėl pareigūnų tikrinimo, kuris baigėsi atitinkamomis išvadomis, kokie buvo kontaktai, su kokiais politikais – vidaus reikalų ministru, vidaus reikalų viceministru koku nors, Prezidente, prokuroru ar dar kuo nors? Taip normaliai kalbėkite.

G. GRINA. Kontaktai yra labai paprasti. Pavyzdžiui, iš prezidentūros pusės mūsų paklausia karts nuo karto, kaip vyksta procesas.

L. KERNAGIS. Kuris procesas?

G. GRINA. Tikrinimo. Nes jie gi žino, kad kažkas vyksta, visi žino. Kaip aš jums ir minėjau, penki žmonės buvo informuoti gruodžio pabaigoje, kad įvyko tyrimas. Tai va, tą aš ir galiu pasakyti, kad mes visą laiką klausiamo, kada bus išspręstas klausimas. Galų gale, kadangi yra dar vienas momentas... mes artėjame... čia, kad būtų aiškiau... (*Balsai salėje*)

J. RAZMA. Jūs kalbate šiek tiek abstrakčiai – iš prezidentūros. Na, prezidentūra – plati sąvoka, ar pati Prezidentė klausia, ar Prezidentės patarėjai, na, tiksliai kalbėjime ir kiek įmanoma tiksliau, jeigu jau šnekame.

G. GRINA. Aš dabar negaliu pasakyti, kokią dieną ir kokią valandą, kas paklausia klausimo, kaip vyksta tyrimai. (*Balsai salėje*)

J. RAZMA. Tiek, kiek galima... jūs tikrai žinote, ar su Markevičiumi kalbėjote, ar su Prezidente kalbėjote... *(Balsai salėje)*

G. GRINA. Taip, aš galiu patvirtinti, kad Markevičius karts nuo karto paklausia, kaip vyksta tyrimas. Viskas, tiriamo. Juo labiau, kadangi mes visą sausį faktiškai nieko netyrėme, nes Antrasis departamentas sausio mėnesį tyrė, ką aš jam galėjau pasakyti. *(Balsai salėje)*

A. STANCIKIENĖ. ... Apie iniciatyvą, apie pačią pradžią. *(Balsai salėje)*

J. RAZMA. Ar su vidaus reikalų ministru, su viceministru Ladiga buvo tokių pokalbių?

G. GRINA. Mano pokalbiai buvo tikrai su vidaus ministru, tie patys, kaip dabar aš su jumis kalbu. Ministrams reikia padaryti sprendimą. Taip, prieš vasario 14 d. mes dar galutinai specialiai... nes dar yra vienas momentas. Mes nenorime šitą klausimą laikyti ilgiau kaip tris mėnesius, žinote, dėl ko – dėl Operatyvinės veiklos įstatymo. Tai reikėjo priimti kokį nors sprendimą. Aš ministrui kelis kartus siūliau. Sakau, ministre, jums reikia priimti sprendimą, kalbėkite su premjeru ar pats priimkite, čia Vyriausybės reikalas. Mes paprašėme Antrojo departamento medžiagos, kad pažiūrėtume, ką jie ten tyrė. Na, ką mes daugiau ten galime tirti?

... Direktorium, ar prokuratūrai jūs davėte ataskaitą, nes jie jums davė uždavinį? Kokią jūs...

G. GRINA. Taip, mes prokuratūrai davėme vieną ataskaitą, rodos, vieną... *(Balsai salėje)* pagal prokuroro pavedimą, kadangi čia buvo toks, kaip mes traktuojame, teisėsauginis toks pavedimas, tai mes atsiskaitėme prokurorui, ką mes padarėme.

... Prieš kiek laiko? *(Kalba ne per mikrofoną)*

G. GRINA. Tas raštas buvo kada parašytas?

... Turbūt sausio pradžioje gal. *(Balsai salėje)*

... Direktorium, jūs pasakėte, kad ten... *(Balsai salėje)* Aš norėčiau pasitikslinti. Ten buvo parašyta, kad vis dėlto įtarėte, kad tiek Gailius, tiek Giržadas galėjo nutekinti informaciją? Ar tokia panaši yra informacija?

... Na, mes turime tokį įtarimą.

... Jūs parašėte tokią prokuratūrai?

... Ne, mes rašėme faktologiją, ką mes tyrėme, ką mes tikrinome, ką nustatėme.

... Ir išvadas, kad ten tikrai...

... Išvadas priima prokuroras, kaip supratau.

... Jūs tyrėte ir turėjote tokį įtarimą, kad vienas jų galėjo nutekinti tą informaciją...

... Mūsų toks įtarimas buvo.

... Ar tik remiantis poligrafo parodymais, ar dar turėjote kitų įrodymų?

... Na, kiti įrodymai, kaip čia pasakyti, yra prielaidos, kaip ir poligrafas.

... Bet ar buvo pažymoje surašyti visi kiti faktai?

... Dabar man sunku pasakyti faktus, reikia tą raštą pažiūrėti. Mes tiesiog surašėme, ką mes darėme, ką mes tyrėme, nusiuntėme prokurorui.

... Jeigu leisite, paklausu... (*Balsai salėje*)

... Prokurorui buvo pateikta visa informacija, kas buvo nustatyta... (*Balsai salėje*)

... Kokiam prokurorui?

... Generaliniam prokurorui, nes buvo jo raštas, kuris prašė išsiaiškinti, ir jam buvo viskas sudėliota, ką mes nustatėme, kokie nustatyti, kas užfiksuota ir kas paimta iš... Na, sakykime, viskas jam buvo pateikta ir jis tą turi.

A. STANCIKIENĖ. Aš gal papildysiu J. Razmos klausimą, nes man vis tiek yra neaiškumas. Kodėl jūs apskritai turėjote rašyti raštą vidaus reikalų ministrui, jeigu jūsų surinkti pradinę informaciją ikiteisminiam tyrimui paprašė Generalinė prokuratūra? Tai kurioje stadijoje atsirado vidaus reikalų ministras? Mane domina tai. Antras dalykas. Mane domina kitas dalykas. Jeigu būtų tas ne raštas, kaip jūs sakote, o teikimas jau ministrui, na, atimti teisę dirbti su slapta informacija, tai aš suprantu, kad jam jau ten (...) vietos nebeliktų, jis turėtų vykdyti tą jūsų teikimą, teisingai? Ar irgi taip pat gali daryti...

... Gali nevykdyti.

A. STANCIKIENĖ. Gali nevykdyti, net ir kai yra jūsų teikimas?

... Čia yra subjekto prerogatyva.

A. STANCIKIENĖ. Nors jūs suteikėte teisę dirbti su slapta informacija, bet, žodžiu..

... Taip, subjektas yra paslapties savininkas.

... Jeigu leisite, aš patikslinsiu direktorių.

A. STANCIKIENĖ. Gerai, tai paaiškinkite, kodėl jūs...

... Aš galiu pasakyti. Leidimą dirbti su įslaptinta informacija suteikia ir atima paslapičių subjektas. Teikimą davė.

A. STANCIKIENĖ. Gerai, supratau. Tai kodėl jūs rašėte šitą raštą vidaus reikalų ministrui? Kokiu pagrindu?

... Rašėme raštą dėl paprastos priežasties. Ne dėl to, kad jis yra R. Palaitis, o todėl, kad jis yra jų viršininkas. Mes visiems taip rašome...

A. STANCIKIENĖ. Bet jūsų neklausia...

... Ne, tai niekas mūsų neklausia. (*Balsai salėje: „Tik prokuratūra paklausia...“.*
Triukšmas salėje, kalba visi kartu.)

P. GRAŽULIS. (*Kalba ne per mikrofoną, blogas garsas*) ...priiminėja Seimas. Labai kartais... (*Balsai salėje: „Į mikrofoną!“*) ...nė karto gyvenime iš VSD negavau, kad jūs gal-

būt turite tokią informaciją, kad štai toks įstatymas, toks sprendimas bus žalingas valstybei, todėl gal galite pagal mūsų poziciją pasielgti taip ir taip. Tikrai man yra klausimų, tikrai aš noriu žinoti, kad teisingai pasielgčiau. Na, niekada per 16 metų negavau. O kiti kažkodėl gauna.

... Atsiprašau, aš noriu patikslinti klausimą. Pradžioje mes uždavėme klausimą, ar toje pažymoje buvo vien tiktai poligrafo išvados? Jūs atsakėte, taip, jokios kitos informacijos nebuvo.

... Čia vidaus reikalų ministro.

J. RAZMA. Čia kalba apie raštą prokurorui.

... Ne, ne. Nepainiokime rašto.

... Palaukite, o rašte prokurorui buvo kita informacija?

... Taip, nes mes ministrui tokios negalime teikti.

... Supratau, supratau. Aš tiktai pasitikslinau. (*Balsai salėje*)

... Taip, čia skirtingi žanrai.

V. VALKIŪNAS. Ar jūs buvote su ministru susitikę gyvai, bendravote apie šį pokalbį, nes vis dėlto aukšti pareigūnai, ar jūs su kolega, su pavaduotoju buvote susitikę, aptarinėjote šį klausimą... diskusija kažkokia ar koku nors kitu pavidalu?

... Taip, galiu patvirtinti, kad mes buvome susitikę su ministru ir eilinį kartą ministrą, kaip čia pasakyti, spaudėme, kad jis priimtų sprendimą. Mums reikia sprendimo. (*Balsai salėje*: „O kam jums... aš nesuprantu...“) Todėl, kad... Matote, mes atsakome už žmones... (*Balsai salėje*) Taip, teisingai. Mes turime pabaigti darbą kažkokiu būdu.

V. VALKIŪNAS. Užfiksuoti.

... Taip, užfiksuoti. Be abejo, sakau, čia nėra...

A. STANCIKIENĖ. Taigi jis pabaigė!

... Jis subjekto vadovas, mes turime informuoti, kad jis reaguotų arba taip, arba kitaip. (*Balsai salėje*) Mes juk negalime priversti ministrą ką nors daryti.

... (*Kalba ne per mikrofoną, blogas garsas*) ...darbą padarė, kaip jūs surinkote visus... (*Triukšmas salėje, kalba visi kartu*)

... Jo teisė nereaguoti.

... Kam jums spausti ministrą, kad jis priimtų sprendimą? Štai aš šito nesuprantu.

... Taip, geras klausimas.

... Paaiškinsiu, čia nesakome, kad spausti... (*Balsai salėje*: „Na, taip sakote.“) Čia ne spaudimas yra. Esmė yra ta, kad tie žmonės disponuoja valstybės ir tarnybos paslaptimis ir tai yra ministro atsakomybė. Ministras yra paslapčių valdytojas. (*Balsai salėje*: „Sutinkam.“) Tai štai, mes dėl to ministrui primygtinai primenam, kad jis yra... Aš dar daugiau pasakysiu –

niekas nelabai nori prisiimti šios atsakomybės ir visi žiūri, kad VSD prisiims šią atsakomybę, o aš sakau, kad čia yra subjekto atsakomybė. Mūsų darbas yra žmones patikrinti, surinkti kuo daugiau informacijos apie tuos piliečius, kokie jie būtų. Štai kur yra skirtumas. Todėl mes ministrui parašėme tą pakartotiną raštą. (*Triukšmas salėje, kalba visi kartu.*)

... Jūsų rašte buvo dėl Gailiaus ir dėl Giržado?..

... Palauk, palauk!

... Mes susitikome prieš tai...

... Po vieną! Po vieną!

... Mes su ministru buvome susitikę prieš tai ir sakėme, ministre, mums reikia priimti sprendimą. (*Balsai salėje: „O jis ką?“*) Na, ką, laukėme, laukėme, tada parašėm...

V. VALKIŪNAS. Bet ką jis kalbėjo, ar sakė, eikite...

... Na, ką jis kalbėjo? Ką aš jums dabar pasakysiu, ką jis kalbėjo?

L. KERNAGIS. Gerai, jeigu jūs sakėte, ministre, jums reikia priimti sprendimą. Ar tai nebuvo užuomina jam, kad... Tai šiaip iš esmės jūs duodate neigiamą atsakymą dėl poligrafo.

... Taip.

L. KERNAGIS. Ar jis gali po to juos palikti darbe?

... Gali, sakė.

... Gali.

L. KERNAGIS. Tai kam tada jį spausti, jeigu jo yra atsakomybė...

... Mums reikia... (*Triukšmas salėje*)

A. BILOTAITĖ. Jeigu tie žmonės būtų neatleisti, kaip jūs reaguotumėte ir kokie būtų jūsų veiksmai?

... Na, kaip. Čia jau yra, sakykime, blogesnė problema, nes tada atsiranda, kaip čia pasakyti, tarpinstitucinio pasitikėjimo klausimas. Jeigu tu dirbi su žmogumi, kuris, sakykime, gali atiduoti, gali neatiduoti, nepamirškime, kad mes su labai jautria informacija dirbame. Ir dar ką norėčiau pasakyti – su FNTT, štai pavaduotojas neduos sumeluoti, mes labai gerai bendradarbiaujame. Ir prie Gailiaus labai geras bendradarbiavimas buvo, daug keisdavomės informacija. Tai čia, sakykime, kokį nors bendrą kontekstą, tai aš nelabai pasakyčiau, kad yra. Čia tiesiog įvyko vienas įvykis... (*Balsai salėje*)

A. BILOTAITĖ. Tokiu atveju, kai jūs pateikiate tokią informaciją ir, tarkime, ministerija arba ministras nesureaguoja, tai yra signalas jūsų bendradarbiavimui, kuris tampa toks labiau ribotas... jūs žiūrite, kad nebeteiktumėte informacijos ir t. t.

... Jūs labai teisingai pastebite.

A. BILOTAITĖ. Taip būtų atsitikę, ar ne?

... Taip. Ir mums visiškai nesvarbu, kokia yra žmogaus pavardė.

A. BILOTAITĖ. Jeigu ministras, tarkime, gavęs informaciją, elgiasi... ta prasme ne-reaguoja, tai yra signalas, kad jūs vėliau, po kiek laiko, nebeteiktumėte informacijos ir nebe-sidalintumėte informacija?

V. VALKIŪNAS. Na, nebūtinai.

A. BILOTAITĖ. Aš taip suprantu.

... Noriu pasakyti, kad ne nebeteiktume, o atsargiau teiktume. (*Balsai salėje*)

... Bet poligrafo duomenimis remiantis, ką jūs dabar kalbate, na, apsiriko. Štai 36 % apsirikimas būna... atsitinka taip. Ir vien tikrai tuo remiantis... Ikiteisminio tyrimo, tarnybinio tyrimo nepatikrinti tie du asmenys, kalbėkime taip, ar jie kalti, ar ne, nustatys po to. Ir vienašališkai tuo remiantis jūs negalėtumėte bendradarbiauti? Na, man šiek tiek keista, žinokite. Jums patiems nekeista, kai jūs atsakinėjate į tokius klausimus?

... Aš jums galiu tiek pasakyti. Mes esame iš tam tikros aplinkos kultūros... žval-gybinės. Pas mus yra tam tikri standartai ir čia labai rizikinga... (*Balsai salėje*) Taip, taip, dėl to aš ir sakau, kad yra subjekto vadovas, jam spręsti, kokie yra standartai vidaus reikalų sistemoje. Čia ne mums spręsti.

A. STANCIKIENĖ. (*Kalba ne per mikrofoną, blogas garsas*) Tai gal galite pasakyti... (*Balsai salėje*: „Per mikrofoną!“) ...ministrui tame rašte, adresuotame vidaus reikalų mi-nistrui... (*Triukšmas salėje*) Buvo teikta informacija ir apie V. Gailių, ir apie V. Giržadą, nes, kaip aš suprantu, V. Gailius, na, tą antrą patikrinimą, na, jis mano, kad apskritai... patikri-nimas poligrafu, tai buvo teigiami rezultatai. Tai kuo vadovaudamasis jūs teikiate dėl abiejų tų subjektų, na, kaip čia sakyti, dėl draudimo jiems.

... Atsakymas toks irgi būtų gal... jeigu yra du atsakymo variantai, vėlgi mes visą laiką renkamės blogesnę variantą. Labai paprastas atsakymas.

A. STANCIKIENĖ. 21 metus nekilo toks klausimas... (*Balsai salėje*)

... 21 metus ką jūs turite galvoje?

A. STANCIKIENĖ. Ne, na, tai dirbo tiek metų, pavyzdžiui, ponas V. Gailius, beveik visą laiką dirbo su slapta informacija, tai organizuotų nusikaltimų... (*Balsai salėje*)

G. GRINA. Norėčiau priminti, kad mes tyrėme konkretų atvejį. Mes netyrėme V. Gai-liaus veiklos, kaip čia eskaluoja ir žiniasklaida – FNTT blogai dirba. Mes netiriame, kaip dirba FNTT. Tai ne mūsų darbas.

L. KERNAGIS. Atsiprašau, kokia turėjo būti, gerbiamasis direktoriau, ministro reakcija kitokia, kad jūs nesugadintumėte santykių ir jie nebūtų atleisti? Galbūt jam reikėjo pradėti ikiteisminį tyrimą tuo klausimu? Jūs tada būtumėte ramūs. (*Balsai salėje*: „Negalima, tarnybinį reikia.“) Taip, tarnybinį patikrinimą.

G. GRINA. Matote, yra įvairių variantų, ką institucija gali daryti. Galima vidinius tyrimus daryti, yra visa paletė. (*Triukšmas salėje, kalba visi kartu*)

J. RAZMA. Klausinėja teorinių dalykų, nuomonių, na, kam mes gaištame laiką. Aš konkrečiai paklausiu.

Dėl jūsų veiksmų gavus prokuratūros tą raštą. Kaip suprantu, jūs išsiaiškinote ratą tiriamųjų asmenų, kurie žinojo tą informaciją, tai buvo keturi iš prokuratūros, keturi iš FNTT. Tie keturi iš prokuratūros, kaip sakome, yra be generalinio prokuroro? Aš ir noriu paklausti, štai išsiaiškinote, kad iš FNTT keturi žinojo, prokuratūroje, kaip supratau, vis dėlto penki žinojo, jeigu turime pridėti ir generalinį prokurorą? (*Balsai salėje: „Taip.“*) Tai jūs, pasikalbėjęs su V. Gailiumi, išsiaiškinote, kad keturi. Dėl visų prašėte ministro sutikimo, ar ministras pats davė teikimą, kad juos patikrintumėte?

G. GRINA. Pasakysiu, čia buvo toks šiek tiek kamuolio efektas. Mes vis dėlto paprašėme, kai ištyrėme prokurokus, nes norėjome, kad visi būtų patikrinti. Tai paprašėme ministro leidimo, kad jis leistų.

J. RAZMA. Visus keturis?

G. GRINA. Taip.

J. RAZMA. O dėl gerbiamojo prokuroro? Jūs išsiaiškinote, kad yra penki. Ar jūs prašėte Prezidentės, kad leistų tikrinti generalinį prokurorą?

G. GRINA. Prezidentės ne.

J. RAZMA. Nes reiktų... (*Balsai salėje*) ...šiuo atveju Prezidentės sutikimo, ar ne?

G. GRINA. Matote, kai žmogus pats sutinka, kaip pavaduotojas sakė, mes ir siūlėme...

J. RAZMA. O V. Gailius nesutiko, todėl reikėjo R. Palaičio sutikimo?

G. GRINA. Ne, matote, mes negalime patys... Vėlgi, prokuroras pats prašė... su juo yra vienas klausimas. (*Balsai salėje*)

J. RAZMA. Palaukite, palaukite. Čia jūs tiksliau atsakykite. Na, gerai, jūs apsibrėžėte ratą, kad tie žmonės žino, galėjo žinoti pasitarimo turinį, keturi iš FNTT, penki, na, aš taip sakyčiau, vis dėlto penki iš prokuratūros. Tai dėl FNTT jūs rašote prašymą dėl ministro sutikimo, taip? Ar ministras jūsų prašo?

G. GRINA. Mes prašėme.

J. RAZMA. Jūs prašėte, gaunate...

R. VAIŠNORAS. Aš patikslinsiu. Mes ministrą informavome, kad yra atliekamas tyrimas. (*Balsai salėje: „Taip.“*)

J. RAZMA. Tai aš ir noriu tikslumo tuo klausimu.

R. VAIŠNORAS. Buvo taip. Buvo informuotas ministras, kad mes atliekame tyrimą dėl informacijos nutekimo ir kad mes manome, kad būtų tikslinga tuos žmones patikrinti melo detektoriumi siekiant išsklaidyti abejones.

J. RAZMA. Taip. Ir kas toliau? (*Balsas salėje: „Sutiko.“*)

... Gavom raštišką leidimą.

J. RAZMA. Tai jūs parašėte ministrui prašymą.

... Ne prašymą, mes jį informavome.

J. RAZMA. Informavote, tai jis pats savo iniciatyva rašo... Jūs jį informavote žodžiu?

... Ne, raštu. Mes pasakėme, kad, ministre, mūsų nuomone, būtų gerai, kad siekiant išsklaidyti šitas abejones žmonės būtų patikrinti melo detektoriumi.

J. RAZMA. Ir įvardijote būtent tuos...

... Taip.

J. RAZMA. Tada ministras jums atrašė, kad sutinka, kad jie būtų patikrinti.

... Tada prasidėjo procedūros.

J. RAZMA. Tada patikslinkite, kokie buvo jūsų raštai ir veiksmai dėl prokurorų tokioje pat panašioje situacijoje.

... Jeigu leisite. Aš prisimenu, pirmas prokuroro prašymas buvo išsiaiškinti aplinkybes, po to, aš bijau pasakyti datą, buvo paties generalinio prokuroro iniciatyva, prašymas patikrinti keturis pasitarime dalyvavusius prokurorus. Ne mes prašėm, pats prokuroras paprašė.

J. RAZMA. Paprašė. Bet jūs puikiai žinote, kad ir generalinis prokuroras yra informuotas apie tą situaciją, kaip ir V. Gailius, nedalyvavęs pasitarime, bet dėl generalinio prokuroro jūsų prašymo Prezidentei neformulavote?

G. GRINA. Neformulavome.

J. RAZMA. Tą ir fiksuokime. (*Balsai salėje*)

L. KERNAGIS. Stanislovas.

S. GIEDRAITIS. Ministro teigimu, neatsižvelgiant galutinai į aparatūros parodymus buvo gauta kita medžiaga iš Saugumo departamento apie pakitusius didelius finansinius srautus, kai dėl informacijos nutekimo Lietuvai daroma didžiulė žala, kuri gali atvesti prie labai svarbių pasekmių. Ir jis teigė, kad negali pateikti visos informacijos, bet taip yra, ir jis yra priėmęs sprendimą dėl tų žmonių atleidimo. Ne vien dėl melo detektoriaus parodymų, bet ir dėl kitos informacijos, kuri pasiekė dėl srautų, dėl kitos banko vykdomos nusikalstamos veiklos valstybės atžvilgiu, jis priėmė sprendimą dėl šių darbuotojų atleidimo.

L. KERNAGIS. Galite pateikti.

G. GRINA. Kiek supratau, tai čia jūs dar kartą norite pasitikslinti, ar mes siuntėme papildomą informaciją ministrui?

S. GIEDRAITIS. Buvo suteikta informacija. *(Balsai salėje)*

... Žodžiu, čia yra toks momentas. Šituo konkrečiu atveju mes tikrai ministrui ne-teikėme informacijos, bet, kaip jūs ir užsiminėte, kaip ir kitiems Vyriausybės nariams, jam galėjo būti pateikiama šalutinė informacija įvairiais finansiniais klausimais. Galbūt iš tų stan-dartinių pažymų jis susidarė kokią nors nuomonę. Aš nežinau, iš kur jis tą nuomonę susidarė.

R. J. DAGYS. Bet jeigu ministras konkrečiai teigia, kad gavo papildomos informa-cijos, tai ką, nebuvo tos informacijos? *(Balsas salėje: „Ne, nebuvo.“)*

N. PUTEIKIS. Jeigu kolegos neprieštarautų, aš S. Stomai perleidžiu.

S. STOMA. Ačiū, kolega. Klausykite, jūs lapkričio 17 d. gavote prašymą surinkti informaciją. Maždaug per 3 mėn. jūs nesurinkote tokios informacijos, kuri leistų prokuratūrai pradėti ikiteisminį tyrimą, ir taip, kaip supratau, dėl šitų dviejų žmonių... *(Balsai salėje)*

... Žinote... kiek suprantu, atvirkščiai. Prokuratūra gavo mūsų pranešimą ir pradėjo ikiteisminį tyrimą.

S. STOMA. Tai tik šį pirmadienį?

... Jūs sausio mėnesį parašėte... *(Balsai salėje)*

... Ne, ne, nežinau, ar sausio pabaigoje, ar vasario pradžioje, kažkada tuo metu bu-vo rašoma.

S. STOMA. Tai prokuratūra kažkodėl laukė, gavusi jūsų medžiagą, tiek laiko laukė ir nepradėjo ikiteisminio tyrimo. Taip?

J. RAZMA. Kol A. Anušauskas nepaklausė, tol jie...

... Aš galiu atsakyti. Nežinau, ką prokurorai. Bet tikrai nedrįsčiau komentuoti pro-kuratūros taktikos, ko jie laukė ir kodėl jie tą norėjo daryti. Gal pasirenka momentą, kada pra-dėti ikiteisminį tyrimą, tas, kas priima sprendimą. Gal jiems truko informacijos, gal dar kas nors. Čia tikrai klausimas ne man.

S. STOMA. Gal dar tada, jeigu jūs galėsite atsakyti. Jūs apie šituos du karininkus, be poligrafo, kokios nors kompromituojančios medžiagos dar davėte prokuratūrai? Nes jūs įsi-vaizduokite, jūs sugriovėte šitų dviejų žmonių gyvenimą. Jūsų atsakomybė yra dėl to veik-smo. Jūs, kaip aš susidariau vaizdą, jūs... *(Balsai salėje)* Tai dabar labai atsakingai pasa-kykite, ar tikrai yra kas nors, kad mes patikėtume, kad tie žmonės yra kalti?

... Pirmiausia, gerbiamasis Seimo nary, gyvenimo mes niekam negriovėm. Čia pirmas atsakymas. Antras. Prokuratūrai buvo pateikta visa surinkta informacija, ne ką nors kompro-mituojanti, o nustatyta, surinkta objektyvi informacija apie buvusį įvykį.

... Faktologija.

... Faktologija.

L. KERNAGIS. O ar ten buvo (...) informacijos?

G. GRINA. Tai taip.

... Bet ar ten buvo kompromituojančios informacijos?

... Mes nerenkam kompromituojančios informacijos. (*Balsai salėje*) Mes renkame informaciją apie faktus, kurie buvo ir kas gali būti panaudota arba nepanaudota ikiteisminiame tyrime. Tas buvo pateikta generaliniam prokurorui.

A. STANCIKIENĖ. Žiūrėkite, iš gerbiamojo V. Gailiaus atsakymo... (*Kalba visi kartu*)

P. GRAŽULIS. Labai trumpai. Vis dėlto, jeigu kalbėsime ne apie vidaus reikalų ministrui, o apie prokuratūrai pateiktą jūsų informaciją, tai buvo daugiau pateikta informacijos nei vidaus reikalų ministrui, ir jūs apie šituos du asmenis, kad jie gali nutekinti informaciją, turėjote ir papildomai informacijos, ne tik iš melo detektoriaus?

... Aš dar pakartosiu. Visa mūsų surinkta informacija, kurią turi vertinti prokurorai, jiems ir buvo pateikta. O kas jau ten yra, tai yra ikiteisminio tyrimo dalykas, ir galbūt prokurorai patys galėtų paaiškinti, kas ir kaip yra, jeigu jie nuspręs, kiek tos informacijos galima pagarsinti.

A. STANCIKIENĖ. Bet gerbiamasis G. Grina čia pasakė, kad galbūt ministrą pasiekė kokia nors papildoma informacija, kuri buvo teikiama apie tuos pareigūnus. Tai mane domina dabar toks atsakymas. Ar jūs papildomą informaciją, nesusijusią su poligrafo patikrinimo duomenimis, teikėte kam nors, pavyzdžiui, tai pačiai Prezidentei, Seimo Pirmininkei, premjerui? (*Balsai salėje*) Ta prasme, ne tik susijusią su poligrafu, bet papildomą informaciją, kuri, kaip jūs pasakėte, galėjo pasiekti kažkokiu būdu vidaus reikalų ministrą?

G. GRINA. Tuo patiesiu. Mes informaciją teikiame nustatytiems subjektams, nežinau, jūs gal nesate susipažinę, yra tokia žvalgybos koordinavimo grupė, kuriai atstovauja Vyriausybė, kelios ministerijos, Seimo atstovas yra, jie nustato mums, kokias pažymas rašyti, kokių dažnumu ir ką teikti. Čia ne mes patys sugalvojome. (*Balsai salėje*) Tai va.

... Jeigu leisite, aš patikslinsiu. Buvo vieno Seimo nario klausimas apie finansinius srautus, bet ne apie V. Gailių.

A. STANCIKIENĖ. Ne, aš kito dabar klausiau. Aš klausiau konkrečiai apie V. Giržadą ir V. Gailių. Visiškai kitas klausimas.

... Ne, jūs sakėte...

A. STANCIKIENĖ. Apie juos konkrečiai – informaciją, nesusijusią su tyrimu poligrafu, bet papildomą informaciją, nes labai plačiai nuskambėjo, kad mūsų Prezidentė D. Grybauskaitė turi kažkokios skandalingos informacijos. Na, premjeras pasakė, kad jis nieko nėra

matęs, Seimo Pirmininkė tikrai nieko nėra mačiusi, tai mane domina, ar jūs tą papildomą informaciją turėjote ir ar jūs ją teikėte tiems trimis mūsų valstybės vadovams? (*Balsai salėje*) Vienodą.

... Atsakymas... (*Balsai salėje*) Pirma atsakysiu dėl kitų pažymų. Kiek mes rašėme tų ne su šituo įvykiu susijusių pažymų, tai bent jau aš nepamenu, kad ten būtų buvusi V. Gailiaus pavardė tose pažymose. (*Balsai salėje*) Nebuvo. V. Gailius nėra mūsų veiklos objektas. Čia, man atrodo... (*Balsai salėje*) Gerai, du asmenys. Tai dabar...

... V. Giržado žmoną Mariną...

... Nežinau, kas čia V. Giržado žmona. Nepažįstu aš tos žmonos. (*Kalba visi kartu*) Dėl šito dalyko. Dėl informacijos pateikimo Prezidentei, vėlgi gruodžio 28 d. buvo pateikta vienoda pažyma Prezidentei, Ministrui Pirmininkui, Seimo Pirmininkei, vidaus reikalų ministrui ir ministrei I. Šimonytei.

... Pirmojo poligrafo tikrinimo duomenys.

... Taip, viskas, ir čia veikla baigėsi. Viskas.

A. BILOTAITĖ. O antrojo poligrafo tyrimus, aišku, ne jūs atlikote. Ar buvo pateikta informacija visiems? (*Balsai salėje*)

... Aš nežinau.

A. BILOTAITĖ. Čia, aišku, ne jūs. Bet dabar kitas klausimas. Dabar aš pereisiu prie to, kad jūs raginate iš tikrųjų ministrą priimti kuo greičiau sprendimą dėl jūsų pateiktos informacijos, kad tie žmonės nebuvo visiškai...

... Taip.

A. BILOTAITĖ. ...melavo, ar nebuvo teisingai kažkaip kažką pasakę. Bet ar jūs raginate Generalinę prokuratūrą iš tikrųjų atlikti kuo skubiau ikiteisminį tyrimą, nes tai iš esmės tas pats? (*Balsai salėje*)

... Atsakau į šitą klausimą. Mes generalinio prokuroro nieko neraginame daryti.

... Palaukit. (*Triukšmas salėje*)

A. STANCIKIENĖ. Dabar patikslinimas. (*Balsai salėje*) Iš esmės mes kalbame. Ligitai, aš noriu tiesiog pasitikslinti. Ar tikrai jokios papildomos informacijos, išskyrus patikrinimo poligrafu VSD, nebuvo tose pažymose, kurias jūs teikėte Prezidentei, V. Kubiliui?

... Jūs čia nukirtote ministrą tokiu atsakymu..

... Aš negalėjau kitaip kalbėti... argumentais.

... Sakėte, iš KAM'o gavote...

... Mes prašėme.

... Ir paskui antrą kartą vėl teikėt? Du kartus teikėte? Vieną kartą jūs pateikėte visiems penkiems ...

A. STANCIKIENĖ. Tai ta pati.

... O antrą kartą neteikėte, kai iš KAM'o gavote? (*Balsai salėje*)

... Buvo tarpas. Mes turėjome vieną ar kiek, ten nebuvo ką aiškinti galų gale. Paprašėme iš 2-ojo departamento jų medžiagos dar kartą pažiūrėti, nes mes turėjome parašyti raštą vidaus reikalų ministrui. Dar kartą pažiūrėjome jų pažymas ir parašėme trumpą siūlymą, dar kartą pakartojome.

... Tai tas pats?

... Tas pats.

... Aišku. Rimantai.

A. BILOTAITĖ. Jūs neraginate Generalinės prokuratūros atlikti?..

... Todėl, kad jie jau vykdo tyrimą.

A. BILOTAITĖ. Jie jau vykdo, bet jūs nelaukėte...

... Matote, kai jie mums duoda... (*Kalba visi kartu*)

A. STANCIKIENĖ. Ji domėjosi, tyrimo... na, ne tyrimo, informacijos ir rinkimo eiga. Žiūrėkite, sakėte skambindavo ir klausdavo, ar išspręstas klausimas. Tai tas išspręstas klausimas, mane domina, su kuo buvo susijęs tas jo klausimas, ar su konkrečiu dviejų žmonių patikrinimu ir jų galimybe toliau eiti užimamas pareigas, ar dirbti su slapta informacija, ar ji apskritai domino informacijos nutekinimas?

... Matote, jeigu kalbėtume apie Markevičių, tai iš principo po to rašto, kai mes parašėme, tiesiog tas raštas yra labai paprastas: šeši ištirti taip, du taip, ten kažką ypač daug kalbėti ir nebuvo ką.

A. STANCIKIENĖ. Jūsų paklausė, aš supratau, kad iki pat vasario 14 d. visą laiką Markevičius (...) klausdavo. Taip pasakėte...

... Klausti galima, bet nebūtinai mes žinome atsakymą. (*Balsai salėje*) Kaip aš ir minėjau, mums šitas klausimas turi būti išspręstas.

L. KERNAGIS. Rimantas, Naglis ir paskui mes jau paleidžiame. Gerai.

R. J. DAGYS. Kadangi VSD atlieka įvairius tyrimus, FNTT veikla irgi susiduria su įvairiais interesais, kur gana nemenki tyrimai, buvo bendradarbiaujama tarpusavy atliekant įvairius tyrimus, jūs, aišku, negalite visko pasakyti, bet ar jūs turite tokios informacijos, kad buvo kažkokios interesų grupės arba grupės, politikai, kurie būtų suinteresuoti FNTT vadų nušalinimu?

... Aš negaliu to pasakyti.

... Aš irgi negaliu pasakyti, kokią informaciją turėjau.

... Negalite pasakyti, ar?..

... Man nėra žinoma, kad pas mus būtų buvusi tokia informacija.

... Dar ką norėčiau pridėti, beje, komisijos nariams. Pas mus dabar yra nustatyta labai griežta tvarka. Jeigu yra kokios nors informacijos, kuri bent kiek turi nusikalstamos veiklos požymių, mes atitinkamoms teisėsaugos institucijoms, ar tai būtų FNTT, ar STT, jeigu nežinome, ar tas, ar tas, tai prokuratūrai siunčiame tą informaciją, nes mes su nusikalstama veikla neturime noro nieko bendra turėti, nes mūsų profilis yra ne tos veiklos. Mes su užsienio valstybėm dirbam, o ne su vietiniais nusikaltėliais.

N. PUTEIKIS. O nebuvo galima lygiagrečiai su poligrafais kitą dieną po „Lietuvos ryto“ publikacijos atlikti slaptą „Lietuvos ryto“ akcininkų, redaktorių ir to žurnalisto, kuris parašė tą straipsnį, patalpų, tarnybinių patalpų kratą ir mobiliojo telefono judėjimo žemėlapi? (*Balsai salėje*) Atsiprašau, o tai ko tada iš jų prašo prokuratūra? (*Balsai salėje*) Jeigu mobiliojo telefono judėjimo žemėlapio negali...

... Jeigu leisite, aš jums atsakysiu. Mes, susipažinę su informacija, atlikome visus veiksmus, kuriuos tik galėjome atlikti, kuriuos mums leidžia Operatyvinės veiklos įstatymas. Paprastas atsakymas.

A. BILOTAITĖ. Galima sužinoti pavardes žmonių, kurie buvo ištirti poligrafu?

... Raštas yra pas Seimo Pirmininkę, manau, čia ji gali nuspręsti, ar tą duoti, ar neduoti. Tai yra įslaptinta.

... Čia yra asmenų pavardžių klausimas... (*Balsai salėje*) Yra surašyta... (*Balsai salėje*)

L. KERNAGIS. Paskutinis klausimas. J. Razma.

J. RAZMA. Aš norėčiau pasiteirauti, kokia buvo pono R. Vaišnoras atsakomybė atliekant šitą tyrimą ir aš šiuo laikotarpiu jis bendravo su A. Čapliko patarėju D. Dabašinsku ir R. Palaičio pavaduotoju M. Ladyga? Jeigu bendravo, tai koks buvo bendravimo pobūdis?

R. VAIŠNORAS. Su D. Dabašinsku bendravau, nes sveikinau Vasario 16-osios progą. Tai tikrai buvo. O su M. Ladyga mes buvome susitikę pas ministrą R. Palaitį, kai buvome kartu su direktoriumi. Ministras irgi nenorėdamas, kad būtų ten plačiai viešinama, man atrodo, vieną raštą atvyko pasiimti net pats.

... Jis buvo atvažiavęs.

... Taip. (*Balsai salėje*) Ne, kai su ministru kalbėjome. Ir rašto pasiimti... (*Balsai salėje*)

J. RAZMA. Kokia buvo jūsų atsakomybės sritis toje situacijoje, ar čia buvo direktoriaus pavedimas jums ir viską organizuoti, tą procesą, ar direktorius pats tai organizavo, kaip čia buvo?

G. GRINA. Aš galiu atsakyti dėl organizavimo. Departamento viduje yra padaliniai, kurie atsakingi už tam tikras veiklas. Žodžiu, tai, ką paveda prokuratūra, jie pagal savo profilį ir vykdo, tie, kurie tokius, tokius veiksmus darė. Poligrafo tyrimus darė mūsų imuniteto

tarnyba, kuri su pavaduotoju R. Vaišnoru nieko bendro neturi. Tai yra visiškai standartinė techninė institucija, kuri...

J. RAZMA. *(Kalba ne per mikrofoną, negirdėti)*

G. GRINA. Ne, mes kartu. *(Balsai salėje)*

J. RAZMA. Jeigu ne jis kuruoja, tai kodėl...

G. GRINA. Matote, kaip čia jums dabar paaiškinti. Jeigu ministras atsiunčia žmogų, tai...

A. STANCIKIENĖ. O gal galit patikslinti, kada...

R. VAIŠNORAS. Žodžiu, tai buvo tikrai po to, kai jie buvo pas mus patikrinti poligrafu.

J. RAZMA. Bet jūs nepasakėte, kokia pono R. Vaišnoro misija šitame procese? Direktorius turi pasakyti. Jūs pasakėte, kad tas padalinys, kuris dirba su poligrafu, ne jo žinioje, tai koks tada buvo pagrindas ...

G. GRINA. Pono R. Vaišnoro dalyvavimas yra labai paprastas, nes jis atsakingas už bendravimą su teisėsaugos institucijomis.

J. RAZMA. Vidaus reikalų ministras čia teisėsaugos institucija?

G. GRINA. Taip. Dar vieną dalyką pasakysiu. Ponas R. Vaišnoras atsakingas už įslaptintos informacijos padalinius, kuris tikrina žmones. Jums paaiškinimas. *(Balsai salėje)* Bet pats poligrafinis tyrimas nieko bendro su R. Vaišnoru...

... Jūs sakėte, kad teisę suteikia su slapta informacija subjektai, bet Seimo nariams suteikiate jūs. *(Balsai salėje: „Ne, ne, yra užsakovai, jie tik tikrina...“)*

L. KERNAGIS. Gerai. Gerbiamieji kolegos, įpareigosime direktorių ir pavaduotoją... Ačiū, kad dalyvavote, o mes liekame... *(Šurmuly salėje)*

P. GRAŽULIS. Vieną minutę, vieną minutę... Vienas klausimas, kad visi Seimo nariai girdėtų. Dalyvaujant ar tai R. Palaičiui, ar dviem pareigūnams, mano klausimas, kadangi čia buvo labai rimtas pareiškimas padarytas gerbiamojo Naglio... Palaukite, aš noriu, kad jie girdėtų, pareigūnai.

Klausimas ir kartu pasvarstymas dėl Lietuvos dujų terminalo statybos, kadangi buvo apsilankę pas N. Puteikį jūsų darbuotojai, vienas, ir jis pasakė, kad konservatoriai daro didelę žalą valstybei nestatydami dujų terminalo Latvijoje, o bandydami pastatyti Lietuvoje. Noriu pasakyti, ar tai buvo oficialus pavedimas susitikti su N. Puteikiu, ar savo iniciatyva susitiko? Kai N. Puteikis paklausė, ar jūs žinote, kieno nuosavybė, kas savininkas yra Rygos dujų terminalo, suskystintųjų dujų, ir kai Naglis atsakė, kad tai yra „Gazpromo“ žinioje, tai jūsų pareigūnas pasakė, kad tai ne tavo reikalas. Jeigu taip yra, aš susidarau įspūdį, kad jūsų, mūsų Lietuvos saugumo departamentas dirba Rusijai.

N. PUTEIKIS. Ne taip buvo, tas darbuotojas pasakė, kad dujos turi atitekti (...) saugyklai, taip bus sutaupyta milijardas Lietuvos biudžeto. Tai aš jo paklausiau, o jūs, gerbiamasis saugumo darbuotojau, ar žinote, kad ta saugykla priklauso „Gazpromui“? Čia įvyko veido išbalimas. Tas vyko maždaug prieš tris keturis mėnesius. *(Balsai salėje)*

R. VAIŠNORAS. O gal galite įvardyti kas jis toks?

N. PUTEIKIS. Audrius Penkauskas.

R. VAIŠNORAS. Šiaip Audrius Penkauskas pas mus seniai nedirba jūsų žiniai.

N. PUTEIKIS. Tuo metu dirbo, ne?

... Kokių pusantrų metų ar dveji. *(Balsai salėje)*

G. GRINA. Kada buvo atėjimas?

N. PUTEIKIS. Jis tikrai tuo metu dirbo, aš tą tiksliai žinau.

G. GRINA. Kada?

N. PUTEIKIS. Aš neatsimenu mėnesio. *(Balsai salėje)* Palaukite, saugumo vadovas su pavaduotoju negali tiksliai datų pasakyti, aš turiu tiksliai pasakyti. *(Balsai salėje)*

G. GRINA. Kada tas buvo? Praėjusiais metais, kada?

N. PUTEIKIS. Ne, ne, tai buvo praeitų metų vidurys.

... Jis jau seniai dirba Žemės ūkio ministerijoje.

N. PUTEIKIS. Na, kur seniai dirba? Ką jūs kalbate?

... Kokius pusantrų ar dvejus metus.

N. PUTEIKIS. Na, kur...

G. GRINA. Kai aš buvau direktorius, jau jo nebuvo departamente.

N. PUTEIKIS. Na, kur pusė metų? *(Kalba visi kartu, negirdėti.)*

L. KERNAGIS. Paleidžiam svečius, sėdam. Gerai, kolegos, reziumuojame šitą mūsų susitikimą. Tai dabar mes prašome iš jų tos pažymos kopijos? *(Balsai salėje)* Tai per ką prašome kopijos?